

Coro Galego
CANTIGAS DA TERRA
A Coruña 1916

DISCURSO

Cerimonia de Imposición das

MEDALLAS CASTELAO

Xunta de Galicia
Santiago de Compostela
28 de xuño de 2016

Santo Domingos de Bonaval
Panteón dos Galegos Ilustres

Pronunciado por
Hugo López Arias
Presidente do Coro Galego Cántigas da Terra,
e realizado na maior medida a partir das investigacións e artigos do
Arquiveiro da Entidade,
Ramón Rodríguez Palleiro, Moncho do Orzán.

Miñas donas e meus señores:

Como portadores do legado de Cántigas da Terra, transmitimos a grande honra que nos supón recibir a Medalla Castelao, como recoñecemento a un século de traballo pola nosa música, a nosa cultura e o noso idioma, en nome dos máis de mil coristas que pasaron pola Entidade. Asimesmo, queremos parabenizar aos demais galardoados que hoxe reciben canda nós esta distinción.

Os Coros Galegos son o reflexo dun pobo que quere expresar un patrimonio artístico que ten de seu. Memoria viva da Galiza musical, cultural e política.

En todas as sociedades do mundo existe de sempre un interese do culto sobre o popular. Galiza non é unha excepción. Ao longo do século XIX son moitos os músicos románticos que se interesan por este asunto, recompilando, compoñendo ou harmonizando melodías dunha beleza extraordinaria nas que se respira o aire das carballeiras e o alento do mar.

A edición de cancioneros e o movemento orfeonístico, ao xeito doutras cidades europeas, sentan as bases para camiñar cara o prestixio da lingua e a música autóctonas. Ademais, na Galiza intersecular aínda están moi vivas as foliadas e serán no rural, mais a migración ás vilas e cidades fai mudar xeitos de vida e semella proscibir aos que queren manter calquera manifestación da súa vida anterior. En contraposición a estes tópicos onde o traxe de gala era visto como mofa de antroido, xorde un novo concepto: "Aires da Terra", primeiro Coro Galego, quen vai supoñer unha revolución no pensamento sobre a etnografía musical que perdura até a actualidade.

O mítico Coro disólvese en 1914 e isto propicia que se multipliquen iniciativas a imaxe e semellanza. Neste florecer vanse implicar as Irmandades da Fala que, desde o seu nacemento, alentan a creación ou colaboran con dúzias de Coros Galegos por todo o País. Velaquí algúns dos herdeiros da idea de Don Perfeito: Viva o Ribeiro! (Ribadavia), Os Enxebres (Ourense), Foliadas e Cántigas (Pontevedra), Agarimos da Terra (Mondariz), Cántigas da Mariña (Ribadeo), Agrupación Artística (Vigo), Queixumes dos Pinos (Lavadores), Cántigas e Aturuxos e Frores e Silveiras (Lugo), Escumas e Brétemas (Monforte), Brisas do Masma (Mondoñedo), Ecos da Terra (Ferrol), Froita Nova e Queixumes dos Pinos (A Coruña), A Troula (Sada), etc. De todos eles só catro chegan aos nosos días, Toxos e Froles (Ferrol), De Ruada (Ourense), Cantigas e Agarimos (Compostela) e Cántigas da Terra (A Coruña).

A proposta artística dos coros combina as voces, os instrumentos, o baile e o teatro autóctonos, creando unha paisaxe emocional que nos identifica como galegos. Este herdo inmenso e fermoso que nos xungue como pobo está a camiñar cara un enterro silencioso. // Na nosa man está, como persoas, como sociedade e como País, darlle vida. Alentar como fixeron as Irmandades hai cen anos o rexurdir dos nosos Coros.

Por iso, Cántigas da Terra traballa hoxe na recuperación do espazo que lle é propio, no uso normal do galego e na interrelación entre as distintas disciplinas culturais, cumprindo así o desexo dos seus fundadores.

Sumádevos a este sentir que canta co corazón a emoción polo propio, como fixo o mesmo Castelao con Aires da Terra.

Moitas grazas.